

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

De his q[ui] in isto opere tractanda sunt: etia[m] agit[ur] de intentione
siue excusatione autoris contra mordaces obloquentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De his que in isto opere

nre q̄ valeam⁹ esse idonei ad cogitandū iuisibilia dei. Si nō sufficiam⁹ cogitare
p̄terit nos ipsos: p̄fecto sup̄ba mēs nra apprehendere nō poterit ea q̄ sunt sup̄ nos. P̄terit
p̄t̄ cogitā p̄uū q̄ ac p̄ncipale speculū ad videndū deū est aia rōnal iuētes seip̄s. Quapro
scam⁹ nos p̄ter Hugo ill. d. aia inq̄. Velioz es si teip̄m cogitas q̄ si re neglecto: cursus
ip̄os q̄ sydez: vires herbarū: cōplexiōes hoim: naturas aialū: celestū oim ac terrestri
uim oim sciam h̄ies. Dulci em̄ m̄ta sciūt z seip̄os nesciūt. Cū tñ summa p̄bia
sit cognitio sui. Sz beu/eunt hoies mirari alta montū cacumina: teste Aug.
ingēres q̄z fluctus maris: z altissimos lapsus flumīnū: z oceanū ambitū: z gy
ros syderū: z relinquūt seip̄os: nec mirant̄. Reuera oim causarū difficillimū est
seip̄m cognoscere: vt ait magn⁹ Basil. Quia mēs ip̄a sat̄ ac re aliena delicta
p̄replāns: tardior ē erga suoz cognitio nē vicior. Idcirco Aug. ill. d. vera z fal
sa p̄nia testat̄ ap̄te q̄ q̄ cogitāt seip̄os: sicut sp̄ peccat̄: ita sp̄ plorat̄: vt tota eoz
vita tēratio videat̄ z plac̄t̄ sup̄ terrā. Dignabit̄ q̄ clemētia v̄a p̄nceps nobilit̄
sine singula q̄ scribit̄ nō solū legere: sed mente retinere vt maḡ ac maḡ
deuotio v̄a auzeat̄: ac tandē infuso diuini lumis nobilissimā aiam v̄am illu
strare dignet̄. Si em̄ aiam negligam⁹ (inq̄ Chryso.) nec corp⁹ salutare poterit
mus: nō tñ aia p̄ corp⁹: sed corp⁹ p̄ aia factū est. Qui q̄ p̄mū est uegliḡt̄: z
q̄d i ferius est extollit̄: vt r̄q̄z corrupit̄. Qui p̄o ordīnē suar: z q̄d p̄mū est colit̄:
etiā negligat̄ q̄d scdm̄ est: p̄ p̄mū salutē: saluabit̄ z scdm̄.

Difficillimū est seip̄m cogitare.

De his q̄ in isto opere tractanda sunt: etiā agit̄ de intentione siue excusatio
ne auoitis contra mordaces z obloquentes.

Via intellū eūdi ad p̄tutes: arduū est iuxta illud: tendit in ardua p̄rus.
q̄ Ad victa p̄o sine labore dilabimur: inq̄ Iud. Iō cogēda ē durities nob
lūtat̄is nre p̄ animi imperiū vt diligēt̄ p̄terant̄ iniquitates cordis nri p̄
verā sui recognitionē. Quia p̄fecto gen⁹ est mort̄: sp̄ in p̄tis v̄uere. Sz puer
ti ad dñm̄ Iesuz ch̄m̄ felicitas ē: p̄a v̄ta ac certissima salus: teste maḡ Amb.
Et sic idē ait in li. de apologia David. ca. ix. Nōne murt̄ aialibz deteriorēs exi
stimādī sunt q̄ se in flagitijs suis tacēt̄: z purāt̄ insignē eē p̄tutis vbi lapsus ē
ertimis. Ad legitime q̄ disponēdū eoz ante peccat̄: vt vere sit p̄tutū z hūi
liatū. i. gratū deo/ pla requirunt̄: vt scribūt doctores catholici: q̄ in script̄ suis
ad explanādū hāc p̄tutōis materiā vario mō p̄cedūt. Quē tñ vident̄ organa
sp̄sūcti: z q̄si vno ore resonāt dicētes p̄tutōne fore p̄ncipiū: tanuā ac fundamē
mentū eterne salut̄. Iō si peccat̄ aia saluari cupit̄: rōz reassump̄t̄ v̄itibz eo
nari d̄z ad adq̄sitionē ranti thesauri. Cū p̄ solā p̄tutōne: etiā oia p̄tā mūdi
cōmississet saluari possit. Cūctis q̄ postposit̄: dicit̄ q̄ ad verā p̄tutōne a q̄
rota hoim sal⁹ dependet̄ q̄nq̄ requirunt̄: de q̄bz in h̄ ope agere intrēdim⁹. P̄
mo em̄ requirit̄ vna diligēs recordatio siue discussio oim p̄tōz mortallū. De q̄
tria dubia valde necessaria videbim⁹ in q̄z explanatiōe pla notabilia mēozab
tu digna p̄ recreatiōe languētis ac siccit̄is aie ap̄tem⁹. Secūdo requirit̄ ver⁹
dolor siue detestatio singuloz mortallū: sic vt de q̄libz mortali spēalts p̄tutō
habeat̄. Hic q̄z pla documēta de dolore p̄tutōis dño adiuuāre explicabim⁹.
Tertio necēria est vna gñalis penitudo siue detestatio tā de oblit̄ q̄ ignorat̄
mortallb. Et q̄d agere debeat hō in tali p̄plexitate tā circa oblita q̄ ignorata
ibi clare oñdīm⁹. Quarto expedit̄ vt p̄tōz habeat̄ v̄z p̄positū directū circa
tria abstīnēdi: p̄tēdi: ac legitime satisfaciēdi. Et de his tribz pla notabilia tā
gunt̄ sub breuibz. Quiro necessari⁹ est mor⁹ liberarbitrū tendēt̄ in deū sup̄
oia sibi dilectū: in q̄ p̄sistit̄ cōplēmetū h̄e p̄tutōis. Nā tal̄ dilectio dei sup̄ oia
facit̄ v̄lescere cūtra bona fallacia p̄tutis vice p̄t̄ deū. Nec igit̄ sunt q̄nq̄ requi
ra ad verā cōtutōne: in q̄bz cōsistit̄ vera sapia ac summa p̄bia: z parit̄ ois sal⁹ ag

Correctio est tanuā z fundamētū eterne salut̄.

vita aie ronal. Sz tate vtur? efficaciam nemo ppendere pot nisi ille q toto men
 ris conatu ac desiderio cordis puerit ad dnm tesum chm. Tunc em ppter lumi
 nis claritate q illustrat /z sua felicitate agnoscat: z lumen q ceco corde no inue
 bat intelligit. Hinc Isido. in lib. de sum. bo. ca. xli. ait: No pot ad cōtemplan
 dū deū mens esse libera q desiderijs hui? mudi z cupiditatibz inbiat: neqz em
 alta cōspicere poterit oculus que puluis claudit. Etey scio z nullatenus du
 bito: hec scripta nostra patere moribz plurimoz: qz vt ait Hiero. in epla ad p
 fidū diacone: Qui scribit / multos assumit iudices. Sed cū nobilissim? ac cle
 mētissimus princeps (cui hoc opus inscribit) velit vt libroz impressozibz tradat
 tur vt pluribz prosit: pculdubio tot habebit iudices q lectores: Idcirco vt se
 curius eat in publicū dignū duxit obloquētibz humilit? ruderē: qz qd difficile sit:
 imo impossibile vt absqz hominū morū qz ptrafeat huius vite curricula: re
 ste Hieron. Sunt quippe nonnulli q tō se doctos ostentare purant si oim dicta
 canino dente dilacerāt. Hos floccipendim?: qz vt inqt Hiero. Satis viliū ho
 minū est z suā laudē querentiū / alios viles facere. Nā qui in alterius vitupe
 ratione se laudari putant vt plurimū sunt mēre heberes z obtusi / ore loqēs:
 vepore loquacitate facundia extimātes. Verbis quidē perstrepūt atqz suis in
 flatis buccis / fumos ac nebulas auditoribz spargūt: sed sensu balbutētes: z qd
 muti nihil dicūt. Sunt alij curiosi q testāte Isid. qlibet sapiētes audire dele
 ctant: nō vt veritate querāt: sed vt facundia sermōis eoz agnoscat / more poera
 rū q magis cōposicione verborz qz iniam pstratis sequunt. Nonnulli fere in cun
 ctis q pnt reqrere: supstitiosi sūt ac scrupulosi paratiores ad mordēdū q ad in
 telligēdū / disertū aduersus iusticiā / eruditū p falsitate / eloquētes vt impugnet
 vez / z demū calūniatores mlti: defensor aut rarus. Ut igit cūctis vitia rāso
 sufficit: nra inerte est: humili stilo qsi p ima incedere more diuina scriptura
 rū vt ad celestia scādere mereamur. Nam distant valde seculares lre a diuinis
 quaz ptras nec ornatu lenocinōqz pborū eger: cū lumine suo clara z illustris
 appeat. Teste qz Hierony. Melius est vera rustice: qz false ornate dicere.
 Horret em pā sapia spumeū pborz ambitū (ait Isid.) ac fūco mūdiā eloquen
 tie inflatis sermonibz pznariū. Tota quippe chriane religiois disciplina (inqt
 Leo papa) nō in abūdantia pbi / nō in astutia disputādi / neqz in appetitu lau
 dis z glie: sed in vera ac volūntaria humilitate cōsistit / quam dñs Iesus ab vre
 ro mris vsqz ad supplicū p oim fortitudine / z elegit z docuit. Accpresumo ve
 lut nouus expositoz aut doctoz stilū dirigere ad scribendū: qz samiam in chria
 na religioe tot tāraqz pcesserūt pclara ingenia: vt nihil dici aut scribi possit: qn
 prius dictū sit: imo rectius ac limpidius. Et idcirco q temporibz nostris aliqd
 calamo expmre conant / verius retractoroz qz doctoz existimandi sunt. Nā
 recte Egidio romano: q alioz dicta referūt / potius dicendi sunt retractoroz
 qz doctoz. Sed ad id tendimus ad id conamur vt de agro tam dsumarū scri
 pturarū qz sanctorz doctoz quasi fragrātes rosaz manipulos p recreatione tā
 ti pncipis colligere valeamus. Qui qdē nō solū ad differendū in sacris lris me
 puocat: sed pzinue exercit ad scribendū. Nec mltz si claritudo tanti pncipis: sa
 cras lras impoztuna qdam sollicitudine venerat: qz vt vez fatear a tenerz an
 nis oprimis moribz imbura: cūctis vtutibz ornata: atqz acerrimis lraz studijs
 erudita fuit: cui? merita: clara gestat qz digna exercitia commendo / nō autē
 ditare psequēde laudis: sz charitate semināde ptras: Iō stat sua locūda senect?
 stipata merit? iuuetur. Tenet pfecto bone psuetudines que semel ceperunt / z
 qd in adolesecētia capit: in maturā etate suat: iuxta illd Horarij. Quo semel est
 imbura recēs suabit odore resta dtn. Educatio em z disciplina (recte Seneca)
 mores facit: z id sapit vnusqz qz quod didicit. Nil q pstratus: nil oprabili?: nil
 deniqz in pncipe / cui tantaz geritū cōmittit salus qz in exercitio sacrarū lre

Autoris
excusatio

Curiosi
querūt p
bositate
z leuia.

Iuuent?
bū exerci
tata: qnō
rū valeat

Oratio preparatoria

raz eē p̄ra q̄ p̄a sap̄tētia orit̄ q̄ pent̄ ad regimē cuiuscūq; p̄ncipat̄ n̄caria fo
Nil p̄fā re dignoscit. Testāre sp̄scō: q̄ p̄ salomonē ait. Per me reges regnāt z leguz
ti in p̄n/ cōditores iussa decernūt. Per me p̄ncipes imperāt z potētes decernūt iusticiā
cipe exer Hinc vegetus in p̄nci. p̄mi lib. de re militari. Ita inq̄t. Neq; em̄ quēq; optet
citio sa/ magis vel meliora scire vel plura q̄ p̄ncipē: cui? doctrina omnib; p̄t p̄dct/
cray lictē se subiects. Demū totis reassumptis virib; obsecro eos q̄ sc̄pta n̄ra dignabūf
raz. p̄legere vt nō sint faciles q̄ me p̄cipitare temeritat; sniam more illoz q̄ nullo
dogmate fulti audacissimo q̄dē zelo z magis amaritudinis q̄ dilectiōis inflāf
matiaut derrabūt: aut irridēt: aut more canū estuātū extertus lingua exten/
dunt vt ait Hsero. Sed h̄ a p̄is lectorib; charo corde exposito: vt si qd̄ d̄sso
nū aut nō recte plarū in his atq; alijs sc̄pt; n̄ris inuenerit lima correctiōis ve/
re charitat; dignēf abradere. Ut errorem meū mibi ic̄lmare nō tardēt. Aur yltua
voce si p̄sens: aut sc̄ptura si absens fuero. Si aut̄ a p̄sentī vita p̄stiterit me esse
sublatū eisdē hūit̄ flagito: vt p̄ culpis meis d̄m̄ Iesum ch̄m ac purissimā vir
ginē dep̄cent: quaten? remissionis grām consequi merear.

Cōtrictio
dat a so/
lo deo. sō
est q̄ren/
da ab eo.

Oratio deuotissima p̄paratoria ad p̄ritiōez a diuersis excerpta doctorib;.
Eigit̄ valeam? pectora n̄ra diligētius discutere atq; culpaz nostraruz
V laqueos dissoluere ac memorari. Expedi oino vt prius corda n̄ra ad su
perni luminis clementiā erigam? quā in omnib; esse inuocandā: tā genti/
les phi q̄ doctores catholici testant. Nā lux illa diuine grē q̄ iustificat impi?
dat a solo deo cui? volūtas est pura ac simplex causa oim̄ meritoz a q̄ sp̄uales
diuinit̄ atq; om̄ia dona grāz tanq; a fontali p̄ncipio in nob̄ descendit. Idcirco
dignū est vt h̄ celeste mun? vere cōtrictiōis grām? ab eo qui solus cōferre p̄t.
Quapropt̄ toto cordis desiderio horro: p̄cor: suadeo: vt peccatrix ania coram
imagine crucifixi orationē sequentē flexis genib;: iūctis manib; ac effusis per
ora lachrymis distincte cū deuora cordis attentionē p̄ferat sic dicēs.

Insc̄pt
oratio.

o mirabil: pater: fili: z sp̄s sanctus. O trinitas laudabil: z vnitas
O d̄na sanctissima ac purissima virgo
Daria aduocatrix p̄ctoz clemētissima. Ad vos q̄q; sc̄ptoz angeloz cot
horres: cherubin atq; seraphin. Et parit̄ ad vos celestes militie sc̄ptoz sc̄ptoz
omniū. Ego scelerosus homicida in scelez meoz sepulchro tacēs erigo liberōs
cordis oculos. Ad vos supplices porrigo manus. Ad vos suspiro: ad vos con/
fugio: vosq; totis reassumptis virib; p̄cupisco. Sed magis ad te d̄ne Iesu ch̄e
fili dei viui: q̄ me a laqueo eterne mort; liberasti: z p̄ effusionē tuā p̄ciosi sāguis/
nis uiuificasti. Ego p̄ctoz oim̄ ingratissim?: meritoz paup̄rim?: flagitioz abū/
dantissim?: firmo p̄posito ac delib̄erata volūrate ad correctionē vite melioris:
recurso ad clemētissimā bonitatis tue miā. In cui? cōspectu p̄stor me velle
ad ouile ouīū tuaz redire cū sis pastor: ille ver? q̄ nobilissimā animā tuā p̄ ouī
bus tuis dedisti. Scio nec dubito q̄ puerit̄e metas: adoleſcēt̄e cursum: iuuen
tutis p̄gressum: atq; oia t̄pa mea: annos: mēses: dies: horas: ac momēta singu
la t̄m̄ore tuo deposito trāsgressus sum a diuinis legib; declinādo. Iusticias
tuas p̄phanādo: grām tuā abijciēdo: dona sp̄s sancti virtutes oēs atq; eccl̄ie sa/
cramēta sp̄nēdo. Nec his cōtent? mal: dedi p̄ximo meo occasionē peccādi: z
peccātib; cōsiliū: auxiliū: z fauorē. ex q̄ indignationē tuā incurrisse atq; a con
sortio supnoz cluiū separatū me video. Timeo q̄ vebemēt̄ d̄ne Iesu z toto
corpe cōtremisco: ne dicas mibi. O hoim̄ infelicissimē: Quid debui tibi facere
z n̄ feci? Nō eras: z ex nihilo creauit te. Peccasti z diaboli seruū te feceras: z re
demi te. In mūdi circūitu cū impijs currebas z elegi te. Errabas: vagādo per
multa pericula z liberaui te. Ambulabas p̄ tenebras ignorātie z docui te. De
derā tibi grāz in cōspectu meo: z volebā facere apud te māsionē: tu vero despe/
xisti me: z nō solū s̄mones meos: sed meip̄m p̄secisti retro: z ambulasti post